

Ян Ужик, Ольга Єременко, Наталія Сідельник, Тетяна Корягіна, Микола Мормуль

Часовий розрив впливу страхування ризиків, страхування життя та перестраховування на суспільний прогрес: приклад України

У статті на прикладі України з 2003 по 2020 рік досліджується, як і наскільки розвиток різних сегментів страхового ринку (страхування ризиків, страхування життя, перестраховування) впливає на загальний рівень суспільного прогресу. Визначено також часові розриви, через які проявляється цей вплив. Створено єдиний показник, що враховує різні аспекти, такі як відмінності між соціальними класами, моделі витрат, зміни доходу та державні соціальні витрати (їхні стандартизовані значення, зважені за методом головних компонентів, інтегровані за допомогою адитивної згортки). З використанням VAR-моделювання досліджено вплив показників розвитку різних сегментів страхового ринку (страхування ризиків, страхування життя, перестраховування) на поточний момент і з лагами в один, два і три роки, а також рівень соціального прогресу в Україні за попередні роки. Результати моделювання підтверджують, що соціальні реформи дають значні результати для соціального прогресу лише через три роки, як і збільшення кількості страхових компаній. Зважаючи на активи страховиків та рівень їх виплат, їх зростання в галузі страхування життя швидше впливає на соціальний прогрес, ніж у галузі ризиків, тоді як у сегменті премій – навпаки. Перераховані українським перестраховикам страхові премії негативно й повільно (упродовж трьох років) впливають на соціальний прогрес, а перестраховикам-нерезидентам – позитивно та швидше (протягом року). За більшістю показників страхування життя не тільки швидше за інші впливає на соціальний прогрес України, але й дає більш суттєвий соціальний ефект.

Ключові слова: страховий ринок, соціальний прогрес, соціальна стратифікація, часові розриви, VAR-моделювання, інтегральний показник

Класифікація JEL: G20, G22

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International license, що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.